

тиву, окремо взятої особистості, успішність навчання і виховання окремих учнів, стан педагогічного процесу в цілому і на окремих його етапах в умовах інклюзивного навчання;

- прогностична - здатність передбачати результати тих або інших педагогічних дій в умовах інклюзивного навчання;

- конструктивна - керування педагогічною діяльністю в умовах інклюзивного навчання шляхом постановки адекватних даним діагностики завдань (як загальних, так і індивідуальних), поетапне планування педагогічної діяльності, з урахуванням різних навчальних потреб учнів, варіювання формами, методами і засобами навчання;

- організаційна - організація педагогічної діяльності в процесі інклюзивного навчання, творче застосування індивідуального підходу (наприклад, навчання за індивідуальним освітнім планом);

- комунікативна - здатність встановлення конструктивних стосунків з суб'єктами педагогічного процесу.

- технологічна - використання методик і технологій інклюзивного навчання дітей з різними особливостями психофізичного розвитку і різними видами порушень;

- корекційна - корекційно-розвивальна спрямованість навчання, виховного процесу з урахуванням результатів проміжної і кінцевої діагностики;

- дослідницька-вивчати та аналізувати педагогічні явища, формулювати висновки та узагальнити результати досліджень [1,2].

Як видно з таблиці 1, кожна операційна компетентність містить в своєму складі повний цикл ключових змістових компетентностей.

Аналіз змісту ключових змістових і операційних компетенцій, що входять в систему корекційної компетентності, дозволяє більш детально описати результати освітнього процесу, направлено на його формування.

Корекційна компетентність учителів відноситься до рівня спеціальних професійних компетентностей.

Корекційна компетентність учителів - це здійснення професійних функцій в процесі інклюзивного навчання, враховуючи різні освітні потреби учнів і забезпечуючи їх включення в середовище

загальноосвітнього закладу та створення умов для його розвитку і саморозвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова Н. А. Программно-целевое управление развитием профессиональной компетентности будущих учителей коррекционно-развивающего образования: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Н. А. Абрамова. - Якутск, 2006. - 202 с.
2. Адольф В. А. Формирование профессиональной компетентности будущего учителя / В. А. Адольф // Педагогика, 1998. - №1. - С. 72-74.
3. Ананьев Б. Г. Избранные психологические труды / Б. Г. Ананьев. - М., Педагогика, 1980, Т.1. - 232 с., Т. 2. - 288 с.
4. Болотов В. А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. А. Болотов, В. В. Сериков. // Педагогика, 2003. - №10. - С. 8-14.
5. Бондар В. І. Основні напрямки та перспективи розвитку дефектологічної науки в Україні // Дефектологія. - 1999. - №3. - С. 2-6.
6. Бондар В. І. Нова модель підготовки учителя початкової школи в умовах педагогічного університету / В. І. Бондар, [укл. П. В. Дмитренко та ін.] // Наукові записки: мат-ли наук-практ. конф. викладачів КДПУ ім. М. П. Драгоманова за 1991 р. - К.: КДПУ, 1992. - С. 92-95.

УДК 796.011.3

С. А. Лазоренко

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

М. Б. Чхайло

доцент
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

А. Я. Коломієць

викладач
Сумський національний аграрний університет

В. Б. Романова

викладач
Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи
Національного банку України»

РІВЕНЬ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ОКРЕМИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ, СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

У статті представлені результати експерименту, котрі відображають особливості світогляду у сфері фізичної культури,

спорту та здоров'я студентів окремих вузів Сумської області. Підсумком аналізу, отриманих даних, стала структура і регіональні особливості світоглядних уявлень студентської молоді про визначення фізичної культури, спорту і здоров'я. Враховуючи, що світогляд є компонентом способу життя людини, за допомогою нього можна формувати особливу зацікавленість підростаючого покоління заняттями фізичною культурою, спортивною діяльністю і здоровим способом життя.

В статті представлені результати експеримента, которые отображают особенности мировоззрения в сфере физической культуры, спорта и здоровья студентов отдельных вузов Сумской области. Итогом анализа, полученных данных, стала структура и региональные особенности мировоззренческих представлений студенческой молодежи о понятиях физической культуры, спорта и здоровья. Учитывая, что мировоззрение является компонентом образа жизни человека, посредством него можно формировать особую заинтересованность подрастающего поколения занятиями физической культурой, спортивной деятельностью и здоровым образом жизни.

The article presents the results of an experiment that display features outlook peculiarities in the sphere of physical culture and health were investigated among the students of higher educational establishments in Sumy region. The structure and regional outlook peculiarities about the conceptions of physical culture, sports, and health. Due to people's outlook its component belongs to the way of life, in which youngsters will be interested in going in for physical culture and sports activities and healthy way of life. But after forms analysis we should say about insufficient level of knowledge in the sphere of physical culture and healthy way of life among the students of Sumy region higher educational establishments.

Ключові слова: фізична культура, спорт, здоровий спосіб життя, рухова активність, світогляд.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, здоровый образ жизни, двигательная активность, мировоззрение.

Key words: physical culture, sports, healthy lifestyle, moving activity, outlook

Постановка проблеми. Фізкультурно-оздоровча діяльність (ФОД) в сучасному житті студентської молоді – чи не найголовніші чинники формування та зміцнення здоров'я молоді людини. Фізкультурно-оздоровча діяльність – за визначенням О.В. Ріхтер [8], це багатфакторна система реалізації природних здібностей і адаптаційних можливостей людини на основі активізації цілеспря-

мованої м'язової діяльності та складає невід'ємну частину здорового способу життя студентської молоді. Навчання студентів у вищому навчальному закладі у теперішній час протікає під бурхливим впливом науково-технічного прогресу, величезний потік інформації та автоматизація діяльності людини спричиняє високі навантаження центральної нервової системи молоді поруч із недостатньою фізичною активністю, що призводить до зростання кількості студентів, які мають хронічні відхилення у здоров'ї, збільшення числа учнів, які відносяться на заняттях з фізичного виховання до спеціальних медичних груп. Тенденція до зниження індивідуальних показників здоров'я відслідковується і у студентів вищих навчальних закладів Сумської області [9].

Зв'язок дослідження з науковими програмами, планами, темами. Наукове дослідження виконано у відповідності до плану науково-дослідної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка на 2014–2016 рр. за темою «Застосування інноваційних технологій у системі підготовки спортсменів та у фізичному вихованні різних груп населення» (номер державної реєстрації 0114U005225).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як показують сучасні дослідження, досить нагальною є проблема зміцнення здоров'я учнівської молоді. І тому фізкультурно-оздоровча діяльність набуває для студентства статусу об'єктивної необхідності на фоні загального погіршення умов життя, гіподинамії, надлишкової ваги, зловживання алкогольними напоями та тютюновими виробами. Підтвердженням цих слів є результати досліджень Т.Ю. Круцевич [6], В.І. Григор'єва, М.О. Третьякова. Підвищенню ефективності впливу фізичного виховання на особистість студента, збільшенню зацікавленості і мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності, розробці фізкультурно-оздоровчих програм присвячене дослідження Є.А. Захаріної [5]. Про індивідуалізацію фізичної підготовки студентів писала В.П. Гладенкова [3]. Фізичній культурі як фактору соціалізації особистості молоді людини присвячені дослідження С.А. Алексєєва [1].

На сучасному етапі дослідження світогляду і смислової сфери особистості

визначаються найбільш продуктивними напрямками в психології [7]. При цьому, світогляд розглядається як компонент способу життя, який складається з уявлень про найбільш загальні зв'язки і закономірності характерних для об'єктів і явищ дійсності та людської діяльності. В прикладній психології інтенсивно ведеться розробка методів кількісної і якісної оцінки вищої підсистеми структури особистості людини, її світоглядів соціально-психологічної спрямованості. У зв'язку з цим проблематика дослідження вікових особливостей формування цілісного світоглядного комплексу, який базується на аксіологічному і позитивно орієнтованому підході до занять фізичною культурою і спортом, набуває особливого значення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Як бачимо здоров'я сучасного студентства, на сьогодні, є актуальною проблемою. Тому на нашу думку, перш ніж займатися процесом оздоровлення учнівської молоді, слід визначити рівень їхньої обізнаності у питаннях фізичної культури, спорту, рухової активності, здорового способу життя тощо. Аналіз наукової літератури засвідчив, що питанню компетентності студентства у сфері фізичної культури і спорту, приділяється зовсім мало уваги і воно недостатньо висвітлено у сучасних публікаціях, хоча щодо старшокласників

дана проблема розкрита у окремих роботах Н.Г. Долбишевої [4]. Враховуючи вищесказане, нами було досліджено рівень компетентності студентів окремих навчальних закладів Сумської області у сфері фізичної культури, спорту і здоров'я.

Метадослідження – визначити рівень компетентності та світоглядну структуру уявлень студентів окремих вишів Сумської області у сфері фізичної культури, спорту та здоров'я. Для досягнення поставленої мети нами використовувались адекватні **методи досліджень**: аналіз науково-методичної літератури, методика незакінчених речень, аналіз та статистична обробка анкетних матеріалів.

Виклад основного матеріалу. З метою виявлення особливостей світогляду та уявлень студентської молоді перших, других, третіх та четвертих курсів на предмет обізнаності їх у сфері фізичної культури, спорту та здорового способу життя, нами було проведено дослідження в якому взяли участь 494 респонденти вишів Сумського регіону: національного аграрного університету (СНАУ) агрономічного і факультету захисту рослин (n = 253) та державного вищого навчального закладу «Українська академія банківської справи Національного банку України» (ДВНЗ «УАБС НБУ») факультету «Банківських технологій», спеціалізацій «Фінанси та кредит» і «Облік та аудит», (n = 241) (таблиця 1).

Таблиця 1

Кількісний склад студентів, Сумського державного вищого навчального закладу «Української академії банківської справи Національного банку України» та Сумського національного аграрного університету, які взяли участь у дослідженні

ВНЗ \ Стать	Юнаки (n)	Дівчата (n)
ДВНЗ «УАБС НБУ»	138	103
СНАУ	164	89
Загальна кількість (особи)	494	

Для визначення уявлень студентів з піднятих питань нами була модифікована анкета за методикою незакінчених речень [2], яка містила 57 запитань, за своєю суттю розподілених на чотири блоки: перший – питання теоретичного змісту («Фізичне виховання – це...», «Фізична справа – це...», «Тренування – це...» тощо), другий – питання методичного характеру

(«Для розвитку сили треба...», «Для розвитку витривалості треба...», «Для відновлення після фізичних навантажень я...» тощо), третій – питання аксіологічного спрямування («Олімпіада – це...», «Правила гри потрібні для...», «Фізична культура студента – це...» тощо) і останній – питання про здоровий спосіб життя («Здоровий спосіб життя – це...»,

«Здоров'я – це...», «Рухова активність – це...» тощо).

Структура уявлень студентів про навчальну дисципліну «Фізичне виховання» відображена у таблиці 2.3 даної таблиці ми бачимо, що 22,3% студентів першого, 24,6% – другого, 25,3% – третього і 23,6% – четвертого курсів розглядають фізичне виховання як навчальний процес, що беззаперечно є правильною думкою. В межах 13–16 відсотків коливається кількість відповідей респондентів, у яких фізичне виховання асоціюється з навчальним предметом або навчальною дисципліною, за виключенням студентів другого курсу. У фізичному вихованні вбачають фізичний розвиток – 8,7% опитаних першокурсників, 6,6% – другокурсників, 9,2% – третьокурсників та 9,3% студентської молоді четвертих курсів.

Фізичному вихованню, як виховному процесу віддали перевагу в межах десяти

відсотків студентів перших та других курсів. 16,1% студентів третього і 16,2% четвертого курсів вважають фізичне виховання виховним процесом. Рангам категорії «Комплекс фізичних вправ, заходів» віддали перевагу 11,7% – студентів першого, 10,9% – другого, 13,8% – третього і 14,2% четвертого курсів. На нашу думку, значний відсоток студентської молоді розглядають фізичне виховання в такому вузькому аспекті. Слід також відзначити, що в межах сімнадцяти відсотків коливається кількість опитаних учнів перших та других курсів, у яких виникли труднощі з відповіддю на поставлене запитання, що є негативним фактом. На третьому і четвертому курсах цей показник зменшується приблизно вдвічі: по 8% на третьому та четвертому курсах.

Дані таблиці 3 демонструють уявлення студентської молоді стосовно терміну «гнучкість».

Таблиця 2

Уявлення студентів про навчальну дисципліну «Фізичне виховання»

Групи змістовних рангів	Показники (%)							
	курси							
	I		II		III		IV	
	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
«Навчальний процес»	74	22,3	43	24,6	44	25,3	86	23,6
«Навчальний предмет, дисципліна»	49	14,8	38	21,7	24	13,8	56	15,3
«Фізичний розвиток»	29	8,7	11	6,3	16	9,2	34	9,3
«Виховання»	31	9,3	19	10,9	28	16,1	59	16,2
«Комплекс фізичних вправ, заходів»	39	11,7	19	10,9	24	13,8	52	14,2
Ранги інших категорій	52	15,7	16	9,1	24	13,8	49	13,4
Труднощі з відповіддю	58	17,5	29	16,5	14	8	29	8
Загалом	332	100	175	100	174	100	365	100

Таблиця 3

Уявлення студентів стосовно терміну «Гнучкість»

Групи змістовних рангів	Показники (%)							
	курси							
	I		II		III		IV	
	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
«Здатність»	134	40,4	65	37,2	85	48,9	141	38,6
«Можливість»	16	4,8	14	8	12	6,9	26	7,1
«Фізична якість»	12	3,6	11	6,3	12	6,9	24	6,6
«Властивості та вміння»	33	9,9	11	6,3	12	6,9	24	6,6
«Фізичний стан»	14	4,2	3	1,7	16	9,1	36	9,9
Ранги інших категорій	78	23,5	13	7,4	16	9,1	34	9,3
Труднощі з відповіддю	45	13,6	58	33,1	21	12,2	80	21,9
Загалом	332	100	175	100	174	100	365	100

Як бачимо з таблиці, більше третини студентів на всіх курсах вважають гнучкість здатністю людини: 40,4% першокурсників, 37,2% другокурсників, 48,9% третьокурсників та 38,6% четвертокурсників. Як можливість людини розглядали визначення «гнучкості» 4,8% студентів першого курсу, 8% – другого, 6,9% – третього та 7,1% – четвертого курсів. Менше десяти відсотків студентів на кожному курсі вважають, що гнучкість – це «Фізична якість», «Властивість організму», «Фізичний стан». Доволі високим, як на наш погляд, лишається показник кількості опитаних, які не могли дати відповідь на поставлене запитання: 13,6% першокурсників, 33,1% другокурсників, 12,2% студентів третього та 21,9% студентів четвертого курсів.

Обсяг уявлень студентів щодо такого явища як олімпіада є достатньо розгалуженим: для студентів усіх курсів чільне місце посідають змістовні ранги категорії «спортивні змагання», досягаючи на IV курсі 58,6% від думок усіх опитаних (таблиця 4.). Ранги категорії «Спортивне свято» в уявленні студентів перших двох курсів посідають третє місце (8,4% та 9,1%), а на третьому та четвертому курсах частка студентів, що їх обирають збільшується до 13,8% та 14,2% відповідно. Окрім інших, в результаті аналізу відповідей респондентів, нами були згруповані ранги категорії «Результат», частка яких у відповідях зменшувалась від

14,5% – на першому курсі до 8,8% – на четвертому. Окрім того, значна частка опитаних студентів асоціюють олімпіаду із іншими категоріями змістовних рангів (від 11,7% до 21,7%).

Ілюстративним є те, що жоден зі студентів правильно не охарактеризував термін «олімпіада» як чотирирічний період підготовки, що завершується участю у іграх олімпіади.

Загалом нами зафіксовано 29 рангів уявлень студентства про здоров'я, що були поділені на 6 груп (таблиця 5.). Чільне місце серед груп рангів посіли категорії «Стан організму» – від 29,8% у першокурсників до 36,2% – на четвертому курсі, що загалом відповідає вимогам істинності за визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, а також «Нормальне функціонування організму» як група рангів – від 25,3% до 31,5%. Нами констатовано також, неповні уявлення студентства стосовно здоров'я, як ранги категорії «Фізичний стан», що склали у першокурсників – 15,7%, а на четвертому курсі зменшилися до 8,2%. Досить часто, спостерігалися й хибні уявлення про здоров'я, що узагальнені нами у зафіксованих рангах категорії «Відсутність хвороб»: від 12,7% – до 17,3%. Позитивною рисою є те, що труднощів з відповідями стосовно даного питання у студентів майже не виникало.

Таблиця 4

Уявлення студентів стосовно терміну «Олімпіада»

Групи змістовних рангів	Показники (%)							
	курси							
	I		II		III		IV	
	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
«Спортивні змагання»	173	52,1	62	35,4	85	48,9	214	58,6
«Спортивне свято»	28	8,4	16	9,1	24	13,8	52	14,2
«Результат»	48	14,5	24	13,7	20	11,5	32	8,8
Ранги інших категорій	39	11,7	38	21,7	32	18,4	49	13,4
Труднощі з відповіддю	44	13,3	35	21,1	13	7,4	18	5
Загалом	332	100	175	100	174	100	365	100

Таблиця 5.

Уявлення студентів стосовно категорії «Здоров'я»

Групи змістовних рангів	Показники (%)							
	курси							
	I		II		III		IV	
	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
«Стан організму»	99	29,8	57	32,6	61	35,1	132	36,2
«Нормальне функціонування організму»	84	25,3	46	26,3	49	28,2	115	31,5
«Фізичний стан»	52	15,7	24	13,7	20	11,5	30	8,2
«Відсутність хвороб»	42	12,7	30	17,1	28	16,1	63	17,3
Ранги інших категорій	31	9,3	13	7,4	16	9,1	15	4,1
Труднощі з відповіддю	24	7,2	5	2,9	-	-	10	2,7
Загалом	332	100	175	100	174	100	365	100

В результаті проведеного опитування слід зазначити, що студенти окремих Сумських вишів є недостатньо обізнаними в галузі фізичної культури, спорту, здорового способу життя тощо, на що вказує, високий відсоток респондентів, які мали труднощі з наданням відповідей на питання теоретичного, методичного та аксіологічного спрямувань, розроблених нами анкет. Виходячи з вищезазначеного можна зробити наступні **висновки**:

Структура уявлень студентів про терміни, пов'язані з фізичною культурою має доволі широкий спектр. У чверті опитаних, фізична культура асоціюється з навчальним предметом. Динамічно позитивно зростає показник визначень фізичної вправи як форми організації рухів у студентів всіх курсів з 24,4% на першому до 27,1% на четвертому. Хоча, на нашу думку, таке визначення відображає вузький і доволі загальний зміст. Близько 13–16% всіх опитаних студентів, указаних Сумських вишів, мають загальні уявлення про розвиток силових якостей людини, витривалості та гнучкості. В межах 20–40% коливається кількість опитаних студентів, які вважають що для розвитку фізичних якостей необхідні «методичні знання».

Обсяг уявлень студентів щодо питань аксіологічного спрямування є достатньо розгалуженим. Для студентів усіх курсів «Олімпіада» асоціюється з змістовними рангами категорії «спортивні змагання», досягаючи на IV курсі майже 59% від думок усіх опитаних. Звертає на себе увагу той факт, що жоден зі студентів правильно не охарактеризував термін «олімпіада» як чотирирічний період підготовки, що

завершується участю у іграх олімпіади.

Стосовно визначення терміну «Здоров'я» нами зафіксовано 29 рангів уявлення про дане поняття, що були поділені на 6 груп. Чільне місце серед груп рангів посіли категорії «Стан організму» – від 29,8% у першокурсників до 36,2% – на четвертому курсі, що загалом відповідає вимогам істинності за визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Тому перспективу подальших досліджень ми вбачаємо в розробці та впровадженні в студентське життя вищих навчальних закладів Сумського регіону комплексу заходів, з оптимізації фізкультурно-оздоровчої діяльності, одна з складових якого буде спрямована на підвищення обізнаності учнівської молоді у питаннях сфери фізичної культури, спорту та здорового способу життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев С. А. Физическая культура как фактор социализации личности молодого человека: автореф. дис. на соискание уч. степени док. соц. наук: спец. 22.00.04 «Социальная структура, социальные институты и процессы» / С. А. Алексеев. – Казань, 2006. – 40 с.
2. Барабашов С. В. Теоретико-методические основы личностно ориентированной технологии физического образования школьников: дис. доктора пед. наук: 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры» / Сергей Викторович Барабашов. – Омск, 2000. – 390 с.
3. Гладенкова В. П. Индивидуализация физической подготовки студентов технического университета на основе конституциональной идентификации: дис. канд. пед. наук : 13.00.04 / Виктория

- ПавловнаГладенкова. – Астрахань, 2009. – 218 с.
4. Долбишева Н. Г. Теоретико-методичні основи формування знань про фізичне здоров'я в системі фізичного виховання у старшокласників: дис. канд. наук з фіз. вих. і спорту: 24.00.02 / Ніна Григорівна Долбишева. – Дніпропетровськ, 2005. – 213 с.
 5. Захаріна Є. А. Формування мотивації до рухової активності у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Є. А. Захаріна. – К., 2008. – 21 с.
 6. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання / Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – 367 с. – (т.2).
 7. Леонтьев Д. А. Динамика смысловых процессов / Д. А. Леонтьев // Психологический журнал. – 1997. – т.18. – с. 13 – 27.
 8. Рихтер О. В. Формирование культуры здорового образа жизни воспитанников учреждений дополнительного образования в процессе физкультурно-оздоровительной деятельности : дис. канд. пед. наук : 13.00.01 / Ольга Викторовна Рихтер. – Ставрополь, 2005. – 221 с.
 9. Томенко О. А. Рівень соматичного здоров'я і рухової активності студентів вищих навчальних закладів / О. А. Томенко, С. А. Лазоренко // Слобожанський науково-спортивний вісник : науково-теоретичний журнал. – Харків : ХДАФК, 2010. – № 2. – С. 17-20.

УДК 376.1-056.264-053.4:81'342.9

А. М. Коваленко

студентка спеціальності
«Корекційна освіта. Олігофренопедагогіка»

А. І. Кравченко

кандидат педагогічних наук, доцент
(науковий керівник);
СумДПУ імені А. С. Макаренка

ОСОБЛИВОСТІ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ПОДОЛАННЯ ТЕМПО-РИТМІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАЇКАННЯМ

У статті розглядаються методики логопедичної роботи з подолання заїкання у дітей дошкільного віку, що дає змогу визначити оптимальні шляхи корекційної роботи і досягнення позитивного результату.

В статтє рассматриваются методики логопедической работы по коррекции заикания,

что дает возможность определить оптимальные пути коррекционной работы и достижения положительного результата.

The article is devoted to speech therapy techniques for correction of stuttering, which gives the opportunity to determine optimal ways of correctional work and achieving positive result.

Ключові слова: заїкання, темпо-ритмічні порушення, методи подолання заїкання, психотерапевтичний вплив на заїкуватого.

Ключевые слова: заикание, темпоритмические нарушения, методы устранения заикания, психотерапевтическое влияние на заикающегося.

Keywords: stuttering, tempo-rhythmic violations, methods of stuttering elimination, psychotherapeutic effect on stutterm.

Постановка проблеми. Заїкання – одна з найскладніших проблем логопедії, як в теоретичному, так і в практичному аспектах. Вона інтенсивно вивчалася і висвітлювалася в літературі протягом усього ХХ ст. Наукова розробка проблеми заїкання у вітчизняній логопедії пов'язана з іменами відомих психіатрів І. О. Сікорського, Н. Г. Неткачева, В. А. Гіляровського.

Починаючи з 1994 року, регулярно проходять міжнародні симпозиуми, присвячені тільки проблеми заїкання. Ці наукові конгреси збирають фахівців всього світу. Видається міжнародний журнал «Fluency Disorders» («Порушення плавності»), також присвячений проблемі заїкуватості. Активний інтерес вчених різних країн свідчить про її актуальність. У загальній проблемі заїкуватості особливе місце займає дошкільний вік. Ретельно проведена попереджувальна і корекційна робота в цьому віці, побудована на різнобічному обліку факторів, що сприяють виникненню дефекту, може істотно знизити відсоток заїкуватих школярів, підлітків і дорослих. У дошкільному віці легше долаються недоліки розвитку мовлення, і найбільш результативно може проводитися логопедична робота, яка охоплює всі компоненти мовленнєвої системи.

Разом з тим, недостатня представленість в сучасній методичній літературі психолого-педагогічної характеристики заїкуватих дошкільнят робить нашу проблему актуальною.

Мета статті: вивчити особливості подолання темпо-ритмічних порушень у заїкуватих дошкільнят аналізуючи існуючі методи подолання заїкання.